

SPRAWOZDANIE

ZA ROK 2011

Z DZIAŁALNOŚCI

**GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SIERAKOWICACH**

Kwiecień 2012r.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawy prawne działalności
2. Organizacja pracy i zatrudnienie

II. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej
2. Świadczenia pomocy społecznej
3. Usługi opiekuńcze
4. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności
5. Schronienie
6. Opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne

III. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SIERAKOWICACH W TYM: REALIZOWANE PROGRAMY MAJĄCE NA CELU WSPARCIE RODZIN POTRZEBUJĄCYCH

1. Dożywianie
2. Realizacja programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej 2011”
3. Paczki
4. Sprzęt rehabilitacyjny
5. Poradnictwo specjalistyczne.
6. Interwencja kryzysowa
7. Interdyscyplinarna pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
8. Praca socjalna
9. Aktywizacja i integracja społeczna podopiecznych GOPS w tym osób bezrobotnych i niepełnosprawnych

IV. SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2011 r. Z DZIAŁU “OPIEKA SPOŁECZNA”

V. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2012

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nakłada na kierownika ośrodka pomocy społecznej obowiązek przedkładania Radzie Gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Działając zgodnie z tym umocowaniem prawnym Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach przedstawia w niniejszym dokumencie działania Ośrodka w roku 2011 oraz opisuje potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2012.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach jest gminną jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Ośrodek powołany został do realizacji zadań pomocy społecznej, jednocześnie może realizować inne zadania powierzone mu przez właściwe organy na podstawie ustaw. Wykonywane przez Ośrodek zadania składają się na system pomocy socjalnej funkcjonujący na rzecz społeczności lokalnej. Cechami tego systemu są kompleksowość i różnorodność form świadczonej pomocy, uzależnionej od zdiagnozowanych potrzeb i ustalonych uprawnień mieszkańców gminy. W wymiarze lokalnym obie cechy systemu wpływają korzystnie na efektywność i skuteczność świadczonej pomocy.

Realizacja zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej związana jest z obowiązkiem stosowania określonych procedur i swoistych narzędzi, a formy współpracy z osobami korzystającymi ze wsparcia w ramach systemu uzależnione są od uregulowań prawnych, założonych dla poszczególnych zadań, celów oraz możliwości, mobilności i zaangażowania wspieranych osób w poprawę swojej sytuacji.

Generalnym i długofalowym celem, do którego dąży Ośrodek jest aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją, umożliwienie im zerwania z postawą wyuczonych bezradności i bierności, nabycie postawy aktywnej, odpowiedzialnej i partnerskiej, przez co możliwy stanie się powrót do pełnego udziału w życiu społeczności lokalnej. Działania reintegracyjne wspierane są świadczeniami pieniężnymi, wzmacniającymi funkcję ekonomiczną rodziny.

W sprawozdaniu scharakteryzowano wszystkie realizowane przez GOPS w roku 2011 działania. Przedstawiono zrealizowane zadania zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i finansowym w oparciu o istniejącą strukturę organizacyjną ośrodka, jego wyodrębnione działy z uwzględnieniem także źródeł finansowania poszczególnych zadań.

Analizie poddano także sytuację odbiorców poszczególnych rodzajów świadczeń.

Dokument opisuje również zdiagnozowane potrzeby społeczności lokalnej w zakresie pomocy społecznej na rok 2012.

Z punktu widzenia merytorycznego i finansowego zadania GOPS w roku 2011 wykonano zgodnie z założeniami i obowiązującymi przepisami prawa.

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawy prawne działalności

Ustawa o pomocy społecznej stanowi, iż zadania pomocy społecznej w gminie wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Ośrodek według ustaleń wójta gminy, natomiast wykonanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej odbywa się w oparciu o ustalenia wojewody.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach powołany został Uchwałą Nr XXX/194/00 Rady Gminy Sierakowice z dnia 2000-12-19 jako jednostka budżetowa gminy ds. pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach jest jednostką sektora finansów publicznych której zadaniem jest, z mocy art. 3 ustawy o pomocy społecznej „wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.” Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek realizuje swoje zadania wynikające bezpośrednio z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) oraz przepisów wykonawczych do niej;
2. Ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r., Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.);
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr180, poz.1493 z późn. zm.);
4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009r. Nr 157, poz.1240 z późn. zm.);
5. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
6. Statutu nadanego Uchwałą Nr XIX/203/08 Rady Gminy z dnia 17 czerwca 2008 r

2. Organizacja pracy i zatrudnienie

Organizację pracy i zatrudnienie w GOPS określa Regulamin organizacyjny którego zapisy precyzują zadania poszczególnych działów i stanowisk w Ośrodku oraz hierarchię zarządzania, wpisaną w schemat organizacyjny stanowiący załącznik nr 1 do Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach nadanego Uchwałą Nr XIX/203/08 Rady Gminy z dnia 17 czerwca 2008 r.

Funkcję pracodawcy w stosunku do zatrudnionych pracowników pełni w Ośrodku Kierownik. Kierownik reprezentuje Ośrodek na zewnątrz, do jego obowiązków należy także zwykły zarząd w zakresie mienia i gospodarki finansowej. Kierownik Ośrodka posiada imienne upoważnienie do rozstrzygania w imieniu Wójta Gminy Sierakowice indywidualnych spraw z zakresu pomocy społecznej.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Usług Opiekuńczych, Sekcję Świadczeń oraz pracowników realizujących pomoc specjalistyczną w zakresie interwencji kryzysowej, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego oraz rodzinnego. Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej spełniają wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji . Wykonują swoje obowiązki stosownie do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców gminy - zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej – w oparciu o obowiązujące przepisy i procedury.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku w GOPS zatrudnionych było 21 pracowników w tym:

- kierownik – 1
- zastępca kierownika – 1
- główny księgowy -1
- pracownicy socjalni - 8 (w tym: starszy specjalista pracy socjalnej-5, specjalista pracy socjalnej-2, starszy pracownik socjalny-1)
- opiekunki środowiskowe – 5
- pracownicy księgowości i sekcji świadczeń – 3
oraz w niepełnym wymiarze czasu pracy :
- terapeuta ds. uzależnień
- psycholog

Występujące braki kadrowe wynikające ze zwolnień lekarskich, urlopów macierzyńskich i wychowawczych oraz z nałożonych na GOPS dodatkowych zadań bez zabezpieczenia etatowego, a wymagających większego zaangażowania pracowników (obsługa administracyjna Zespołu Interdyscyplinarnego, sprawozdawczość, wprowadzanie danych do bazy, usługi opiekuńcze) były uzupełniane w ramach zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na zastępstwo, w ramach stażu zawodowego, prac interwencyjnych czy umów zlecenia.

Dla jakości świadczonych przez GOPS usług podstawowe znaczenie mają kompetencje i umiejętności pracowników . Specyfika, stopień trudności realizowanych przez pracowników pomocy społecznej zadań wymagają ciągłego doskonalenia, dlatego też w 2011r. podnoszenie umiejętności zawodowych pracowników odbywało się poprzez szkolenia:

1) wewnętrzne – w formie spotkań o charakterze szkoleniowym, prowadzonych przez kierownika i jego zastępcę, na których omawiane były zagadnienia z nowelizacji przepisów prawa, tj. ustawy o pomocy społecznej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz aktów wykonawczych do w/w ustaw. Ponadto omawiano: zmiany wprowadzone w ustawie kodeks postępowania administracyjnego; w instrukcji kancelaryjnej i rzeczowym wykazie akt oraz zadania wynikające z nowych przepisów prawa w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

2) zewnętrzne – w ramach których pracownicy Ośrodka skorzystali z szeregu bezpłatnych szkoleń organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Gdańsku w ramach projektu „Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników pomocy społecznej w województwie pomorskim” .Szkolenia obejmowały następującą tematykę:

- Przeciwdziałanie przemocy i patologiom społecznym (2 osoby)

- Praca z rodziną doświadczającą przemocy oraz ze sprawcą przemocy w świetle etyki
- zawodowej i przepisów prawa (1 osoba)
- Opieka nad dzieckiem i rodziną (2 osoby)
- Trudny klient- elementy superwizji w pracy socjalnej (3 osoby)
- Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia i zdrowia (2 osoby)

Ponadto 7 osób realizujących w środowisku usługi opiekuńcze pogłębiło swoją wiedzędotyczącą problemów osób chorych na cukrzycę poprzez uczestnictwo w spotkaniu informacyjno-edukacyjnym pt. „Cukrzyca jak z nią żyć ” zorganizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach w ramach projektu systemowego Akademia Aktywności współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Istotne znaczenie dla tworzenia i rozwijania standardów usług pomocy społecznej oraz dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, skuteczny i efektywny miały szkolenia sfinansowane z budżetu GOPS o następującej tematyce:

- Nowe rozwiązania w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej na podstawie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (3 osoby)
- Kurs-Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (1 osoba)
- Kontrola Zarządcza w Ośrodkach Pomocy Społecznej (1 osoba)
- Standardy kontroli zarządczej w świetle wymagań ustawy o finansach publicznych (1osoba)
- Inwentaryzacja roczna za rok obrotowy 2011 jako element systemu kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych(1 osoba)
- Kontrola zarządcza w praktyce(1 osoba)
- Zamknięcie roku według nowych zasad w kontekście zmiany ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia ministra finansów z dnia 5 lipca 2010 r. (1 osoba)
- Obowiązki płatnika PIT z uwzględnieniem zmian oraz problemów w roku 2011 (1 osoba)
- Seminarium- Obowiązki Kierownika OPS dla prawidłowego działania Zespołów Interdyscyplinarnych w zakresie ochrony danych osobowych(1 osoba)
- Instrukcja kancelaryjna- nowelizacja przepisów(1 osoba)

Zakres tematyczny szkoleń odpowiadał bieżącym potrzebom szkoleniowym pracowników tutejszego Ośrodka a wynikających przede wszystkim ze zmiany przepisów prawa i wdrożenia nowych uregulowań ustawowych w obszarach: Przemoc w rodzinie, wspieranie rodziny i piecza zastępcza, kontrola zarządcza, ochrona danych osobowych czy Kpa.

II. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna świadczona jest osobom potrzebującym wsparcia na zasadach określonych głównie w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu działania naprawcze, umożliwiające osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz działania profilaktyczne, zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej zobowiązane są do współdziałania w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji.

Z przytoczonych powyżej zapisów ustawy wynika jasno, że celem pomocy społecznej nie jest wyręczanie obywateli w rozwiązywaniu ich trudnej, a czasem nawet krytycznej sytuacji życiowej. Zarówno działania naprawcze, jak i zapobiegawcze są propozycją podmiotu pomocy społecznej do wspólnego rozwiązywania zaistniałych problemów i wymagają zaangażowania, aktywności, odpowiedzialności i prezentowania postawy partnerskiej także przez drugi z podmiotów współdziałania - osobę i rodzinę korzystającą ze wsparcia.

Pomoc społeczna w pierwszej kolejności obejmuje swymi działaniami osoby i rodziny znajdujące się w najłabszej kondycji materialnej. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje generalnie osobom i rodzinom spełniającym ustawowe kryterium dochodowe wynoszące:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 477,00 zł netto
- dla osoby w rodzinie – 351,00 zł netto

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie lub innych okoliczności uzasadniających udzielanie pomocy społecznej. Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa itp.

Oferowana przez GOPS w Sierakowicach pomoc społeczna obejmuje różne formy pomocy pieniężnej, w naturze lub w usługach, dostosowane do indywidualnych potrzeb rodzin zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną oraz pracę socjalną i poradnictwo specjalistyczne.

1. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej

W roku 2011 Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach objął szeroko rozumianym wsparciem 678 rodzin w których przebywało 2639 osób.

Z rozeznania pracowników socjalnych wynika że większość rodzin korzystająca z świadczeń pomocy społecznej pobierała świadczenia rodzinne, utrzymywali się z reguły z pracy zarobkowej jednego członka rodziny, renty bądź emerytury, zazwyczaj o wsparcie

finansowe zwracały się kobiety . Sytuacja wielu rodzin uległa pogorszeniu w związku z bezrobociem, brakiem dostatecznej oraz odpowiedniej ilości ofert pracy. Problemy ekonomiczne państwa, ubożenie społeczeństwa powodują coraz większą rzeszę osób wymagających wsparcia ze strony ośrodka pomocy społecznej. Wzrasta zainteresowanie uzyskaniem pomocy finansowej przez młode osoby. W wielu miejscowościach gminy Sierakowice można dostrzec zjawisko bezrobocia ukrytego oraz proceder pracy nielegalnej. Osoby których ten problem dotyczy często nie zdają sobie sprawy ze skutków takiego postępowania, żyją „dnem dzisiejszym” nie myślą o przyszłości , o zapewnieniu sobie środków finansowych na starość (o wypracowaniu emerytury).

Ze świadczeń przyznanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) skorzystało **675 rodzin** (łącznie **2 636 osób w tych rodzinach**). **Liczba osób którym przyznano świadczenia decyzją wynosiła 1 307** co pokazuje że w **stosunku do ogółu mieszkańców gminy Sierakowice** (stan na 31 grudnia 2011 roku – 17968 osób) **świadczeniobiorcy stanowią 7,3 %**. **Pracą socjalną objęto 207 rodzin w których przebywało 937 osób.**

Wykres 1. obrazuje liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2011 w stosunku do pozostałych mieszkańców Sierakowic

Tabela 1 przedstawia rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Wykres 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2011 w stosunku do pozostałych mieszkańców Sierakowic

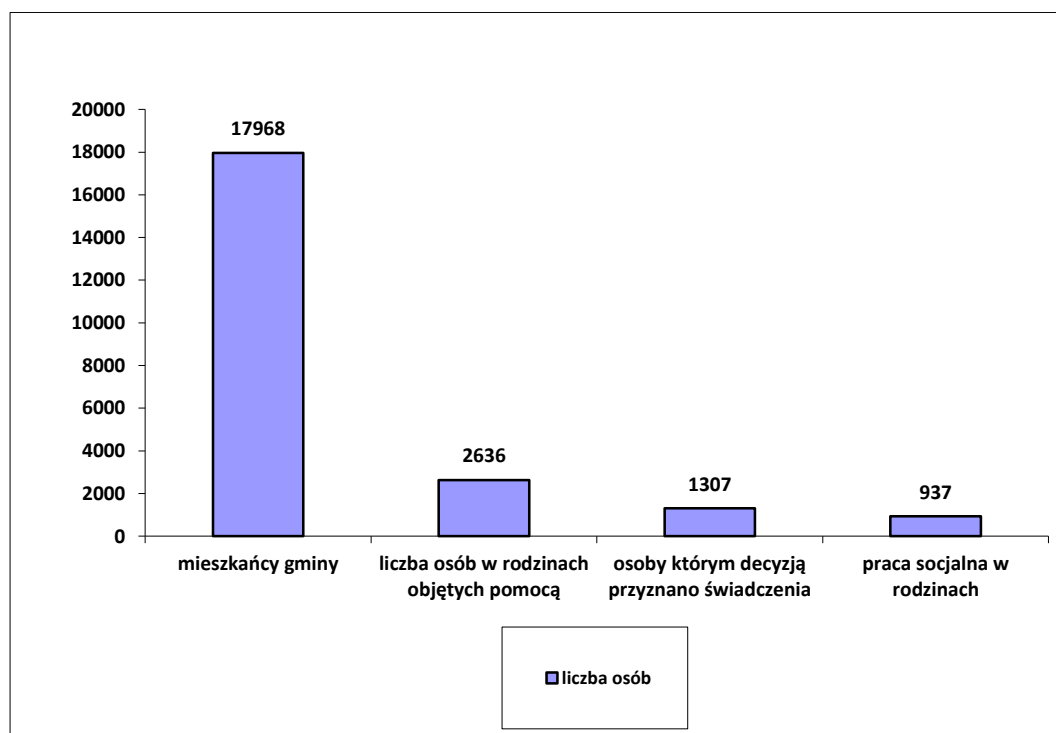

Tabela 1. RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCA SPOŁECZNĄ

wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
		ogółem	w tym: na wsi ¹⁾		
0	1	2	3	4	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	1 307	675	675	2 636
w tym:	2	495	469	469	1 645
świadczenia pieniężne	3	863	389	389	1 918
świadczenia niepieniężne	4	0	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	1 307	675	675	2 636
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	6	X	207	207	937
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	7	X	3	3	3
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	8				
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY ¹⁾		liczba kontraktów socjalnych		liczba osób objęta kontraktami socjalnymi	
		0		0	

Z danych zawartych w tabeli 1 wynika że w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) 495 osobom przyznano świadczenia pieniężne a 863 osobom przyznano świadczenia niepieniężne co obrazuje wykres 2.

Powody przyznania pomocy przedstawia Tabela 2.

Wykres 2. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2011 z podziałem na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

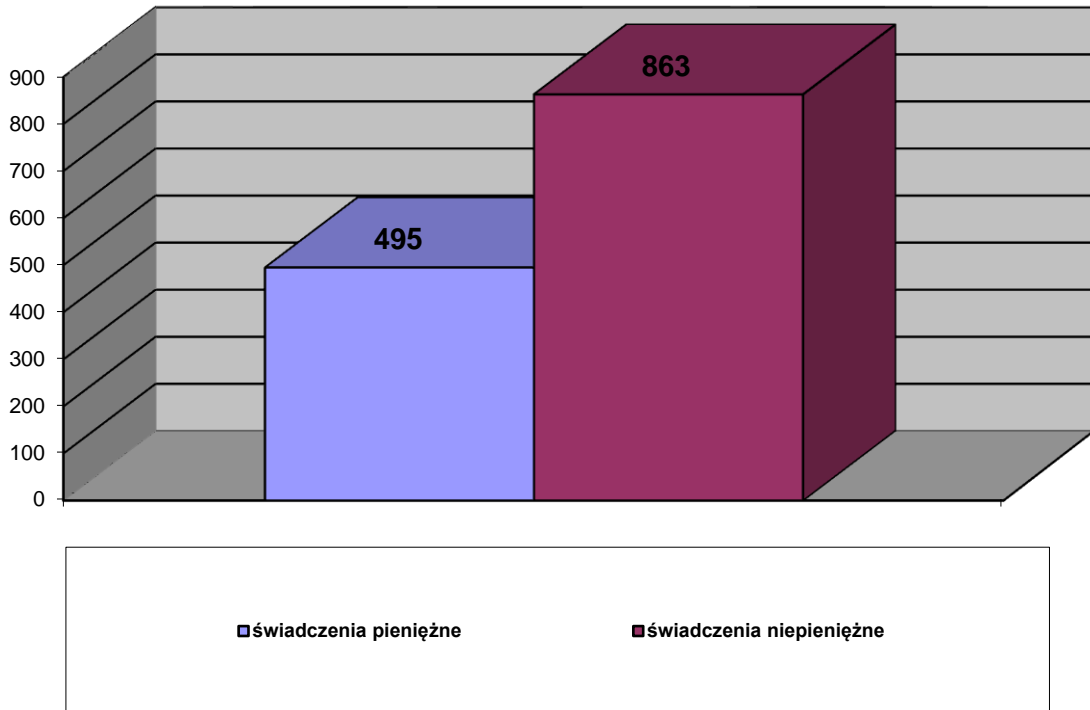

Tabela 2. POWODY PRYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI ¹⁾	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	419	419	1 798
BEZDOMNOŚĆ	3	8	8	8
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	148	148	1 013
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	146	146	1 007
BEZROBOCIE	6	174	174	739
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	287	287	972
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	335	335	1 122
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	160	160	940
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	62	62	237
RODZINY WIELODZIETNE	11	101	101	721
PRZEMOC W RODZINIE	12	13	13	58
ALKOHOLIZM	14	39	39	139
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	8	8	16
ZDARZENIE LOSOWE	19	11	11	45
SYTUACJA KRYZYSOWA	20	2	2	11

Analizując powody przyznania pomocy należy również podkreślić, że rodziny korzystające z pomocy społecznej borykają się jednocześnie z wieloma problemami. Wśród nich aż **62% rodzin dotknięta jest ubóstwem**, które generuje występowanie patologii społecznej. Ponadto rodziny borykają się z **problemami wynikającymi z długotrwałej lub ciężkiej choroby (49,6%) i niepełnosprawności (42,5%)**. Z powyższych danych wynika że **co czwarta rodzina dotknięta jest problem bezrobocia (25,7%)** Jest ono często głównym źródłem ubóstwa i marginalizacji ludzi. Powoduje obniżenie poziomu życia, brak poczucia własnej wartości i powstawanie kolejnych problemów w rodzinie. Kolejnym niepokojącym zjawiskiem skutkującym koniecznością objęcia pomocą społeczną jest

bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (23,7%) oraz **potrzeba ochrony macierzyństwa (21,9%)**. Nie bez znaczenia jest też zjawisko alkoholizmu i przemoc w rodzinie.

Poza wyżej wymienionymi przyczynami korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej osoby korzystające z pomocy społecznej często charakteryzowały się niedostateczną motywacją do podjęcia aktywności zawodowej, zależnością od pomocy społecznej, niestabilnością decyzyjną, rozbieżnością deklaracji z podejmowanymi działaniami.

Należy podkreślić, że wszystkie wymienione dysfunkcje mają negatywny wpływ nie tylko na rodziny, które zostały nimi dotknięte. Mają one także wymiar ogólnospołeczny, powodujący konieczność wyasygnowania środków na wsparcie materialne i w naturze oraz potrzebę stałego angażowania wysiłków społecznych skierowanych na minimalizację skutków tych dysfunkcji, widocznych we wszystkich sferach życia społecznego: edukacji, ochronie zdrowia, aktywizacji zawodowej, rozwoju i integracji społecznej.

Wykres 3 przedstawia strukturę rodzin objętych pomocą.

Tabela 3 przedstawia typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Wykres 3 . Struktura 678 rodzin objętych pomocą.

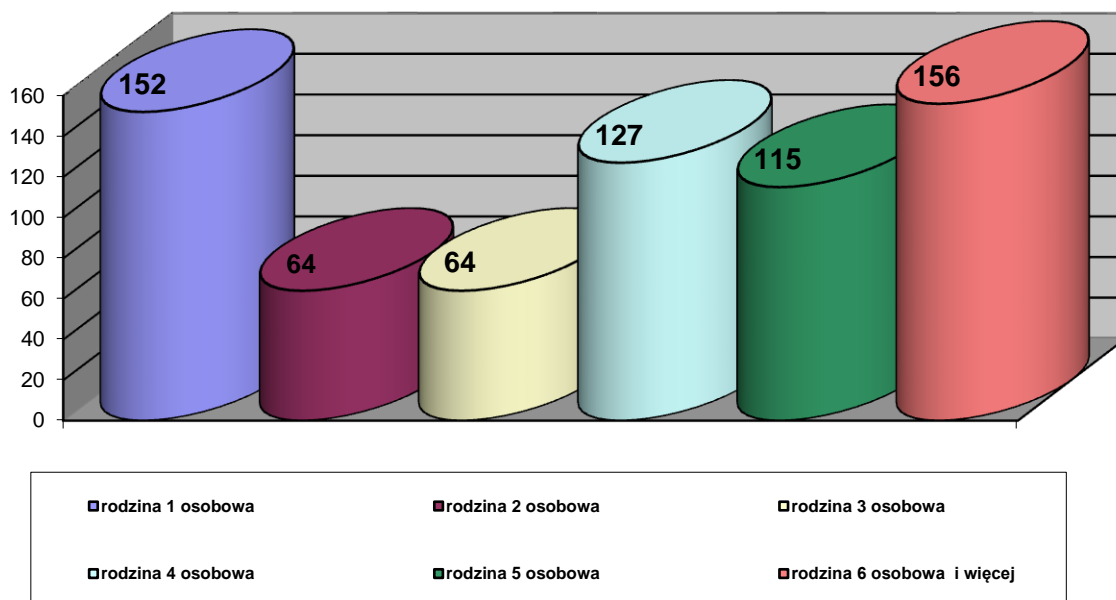

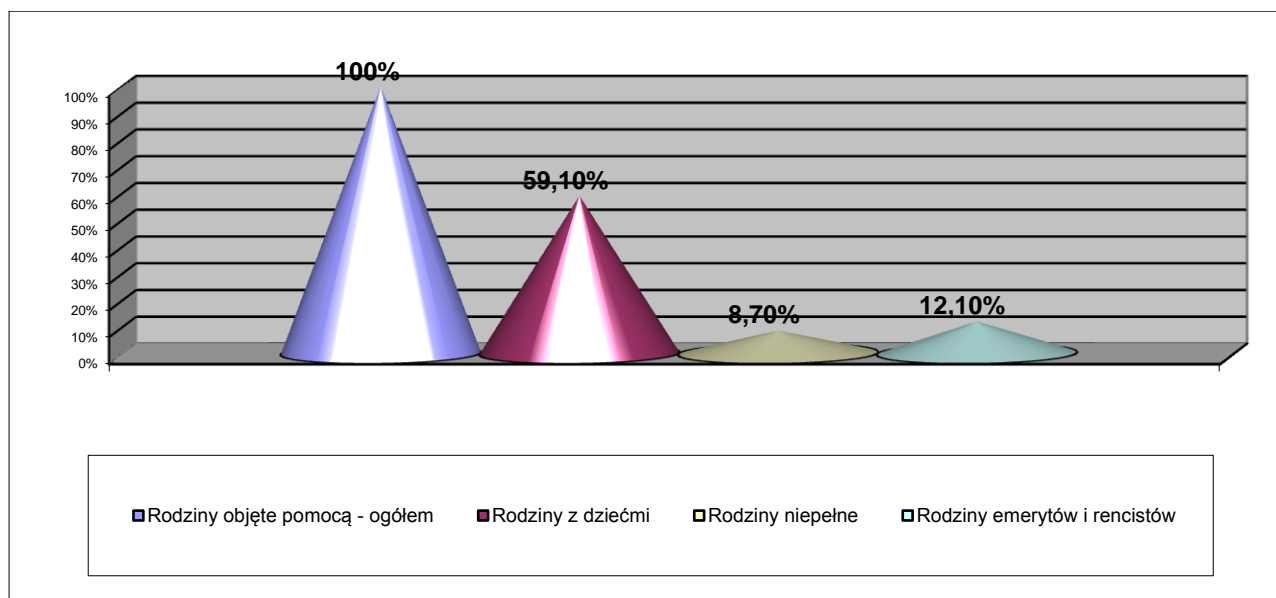
Tabela 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
0		1	2	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	678	678	2 639
o liczbie osób				
1	2	152	152	152
2	3	64	64	128
3	4	64	64	192
4	5	127	127	508
5	6	115	115	575
6 i więcej	7	156	156	1 084
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	8	401	401	1 996
o liczbie dzieci				
1	9	53	53	143
2	10	122	122	480
3	11	107	107	538
4	12	68	68	414
5	13	26	26	185
6	14	11	11	89
7 i więcej	15	14	14	147
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	16	59	59	206
o liczbie dzieci				
1	17	20	20	41
2	18	19	19	62
3	19	10	10	42
4 i więcej	20	10	10	61

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
0		1	2	3
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	21	82	82	115
o liczbie osób				
1	22	58	58	58
2	23	17	17	34
3	24	5	5	15
4 i więcej	25	2	2	8

Na podstawie powyższych danych dokonano analizy struktury świadczeniobiorców pomocy społecznej i określono udział procentowy w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej co przedstawia wykres 4.

Wykres 4. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej

Wśród **678 rodzin ogółem**, korzystających w roku 2011 z pomocy społecznej, **401 to rodziny z dziećmi**. Stanowią one **59,1 %** ogółu wszystkich rodzin objętych pomocą. W grupie rodzin z dziećmi dominują rodziny z dwójką dzieci (30,4% rodzin z dziećmi) oraz z trójką dzieci (26,7%). Rodziny z czwórką dzieci stanowią 17% ogółu rodzin z dziećmi. Zarówno rodziny z jednym dzieckiem jak i z większą niż czworo dzieci stanowią podobną grupę korzystających z pomocy rodzin z dziećmi (ok 13 %))

Analizie poddano także sytuację rodzin niepełnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2011. Wśród 678 rodzin ogółem znajdowało się **59 rodzin niepełnych**, czyli **8,7%**. W ich gronie dominują rodziny niepełne z jednym dzieckiem oraz z dwójką dzieci.

Grupą szczególnego ryzyka są rodziny emerytów i rencistów, których wiek i stan zdrowia, a także poziom dochodów kwalifikuje do udziału w systemie pomocy społecznej. W roku 2011 pomocą społeczną objęto **82 rodziny emerytów i rencistów**, tj. **12,1%** ogólnej liczby rodzin świadczeniobiorców GOPS. W grupie rodzin emerytów i rencistów przeważają gospodarstwa jednoosobowe, które stanowią 70,3% tej grupy.

Powyższe dane dotyczące typów rodzin objętych pomocą społeczną pokazują że **najliczniejszą grupę rodzin objętych systemem pomocy społecznej przez GOPS w Sierakowicach w 2011r. stanowiły rodziny z dziećmi (59,1%). Osoby samotnie gospodarujące stanowiły 22,4%.**

Na podstawie tych danych wnioskować należy, że rodzinom z dziećmi i gospodarstwom jednoosobowym najtrudniej obecnie zachować stabilizację materialną, co rodzi konieczność objęcia ich wsparciem przez pomoc społeczną.

2. Świadczenia pomocy społecznej

W 2011r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał 1307 osobom świadczenia w ramach zadań własnych . Świadczeniami zostało objętych 675 rodzin w których liczba osób wynosiła 2636.

Dane w tabeli 4 szczegółowo obrazują formy pomocy, liczbę osób którym przyznano decyzją świadczenia, liczbę rodzin i osób w rodzinie w odniesieniu do poszczególnych form pomocy oraz kwoty świadczeń.

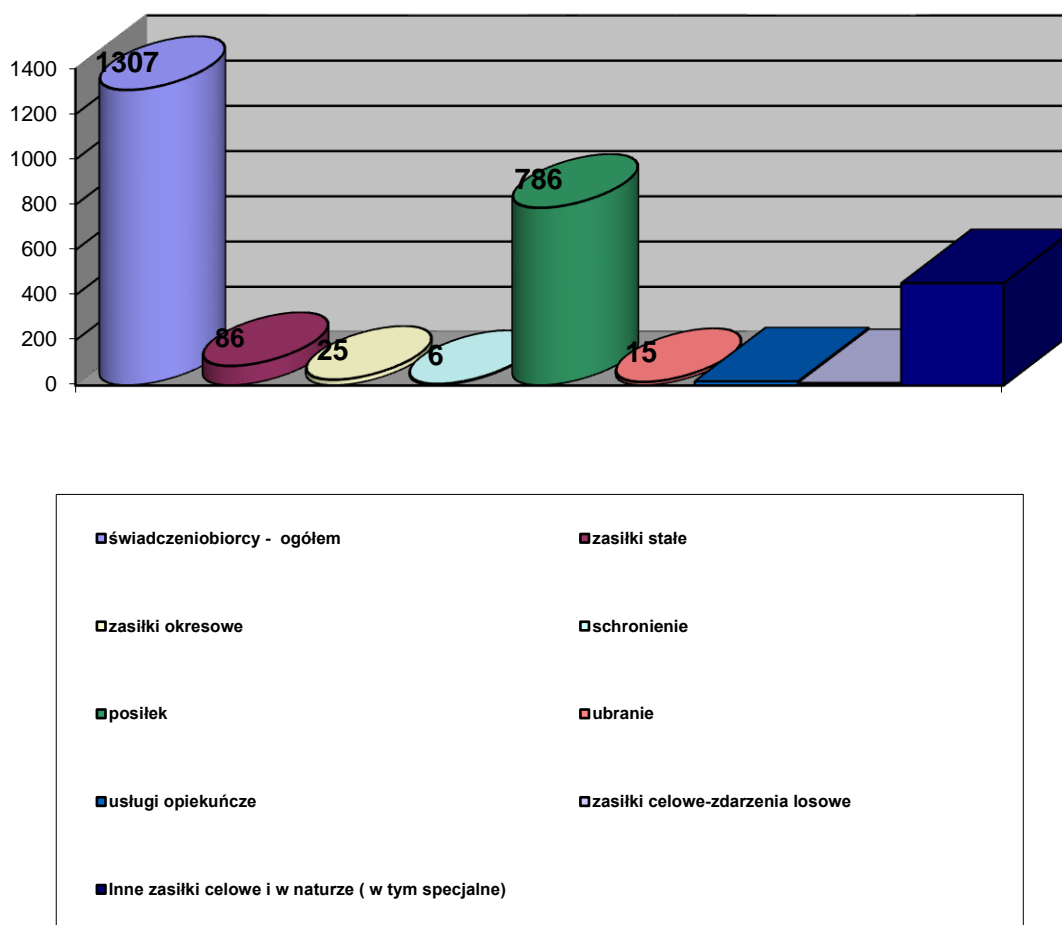
Tabela 4. UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE GMIN

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYNYM O DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0	1	2	3	4	5
RAZEM	1 307	X	1 381 058	675	2 636
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM (dotowane)	86	889	321 570	86	155
w tym przyznany dla osoby: samotnie gospodarującej	65	684	283 226	65	65
pozostającej w rodzinie	21	205	38 344	21	90
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	25	80	30 800	24	96
w tym przyznane z powodu : bezrobocia	17	57	21 260	17	56
długotrwałej choroby	3	7	3 000	3	17
niepełnosprawności	6	16	6 540	5	31
środki własne	X	X	5 800	X	X
dotacja	X	X	25 000	X	X
SCHRONIENIE	6	938	21 987	6	6
POSILEK	786	102 622	139 315	336	1 821
w tym dla: dzieci	785	102 444	138 158	335	1 820
UBRANIE	15	20	9 448	15	87
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	18	9 798	201 853	18	23
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	11	13	40 179	11	45
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	453	X	615 906	432	1 574
w tym: zasiłki specjalne celowe	188	437	159 016	180	580

Analizując formy pomocy należy stwierdzić że **największą grupę świadczeniobiorców (60,1% z ogólnej liczby korzystających) stanowią osoby którym przyznano pomoc w formie posiłku.**

34,7% to osoby którym przyznano **zasiłki celowe i w naturze. Zasiłki stałe** pobierało **6,6% osób** z ogólnej liczby świadczeniobiorców. W tej grupie świadczeniobiorców aż 75,6% stanowiły osoby samotnie gospodarujące. Nieliczne grupy wśród świadczeniobiorców stanowiły osoby którym przyznano **zasiłek okresowy (1,9%)** oraz **ubranie (1,15%)**. **1,4%** świadczeniobiorców korzystało z **usług opiekuńczych**, dla **0,8%** przyznano zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku **zdarzenia losowego** a tylko **0,5%** skorzystało z pomocy w formie **schronienia**.

Wykres 5. Udzielone formy świadczeń w stosunku do ogólnej liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia:

3. Usługi opiekuńcze

Kolejnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych. Pomoc społeczna w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, lub w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

W 2011 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 18 osób. W większości były to kobiety – 15 osób, a mężczyźni – 3 osoby. Najstarsza podopieczna ma 90 lat, a najmłodsza 54 lata. Najwięcej osób objętych opieką jest w przedziale wieku 80-90 lat, czyli 10 osób. Usługi opiekuńcze wykonywane są od poniedziałku do piątku w dni robocze. W zależności od potrzeb podopieczni mają udzielaną pomoc w formie usług opiekuńczych w różnym wymiarze godzin dziennie – od 2 do 7 godzin. Na terenie gminy Sierakowice usługi Świadczone są przez opiekunki zatrudnione przez GOPS. Zakres usług obejmuje przede wszystkim: pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację jako wspieranie procesu leczniczego oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Na realizację usług **wydatkowano w 2011r. 201 853 zł.**

4. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Stąd też kierując osobę do domu pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach analizuje w szczególności, czy osoba kierowana:

- wymaga całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności),
- może samodzielnie funkcjonować w dotychczasowym miejscu zamieszkania,
- może mieć zapewnione przez gminę niezbędną pomoc w formie usług Opiekuńczych

W 2011r. do domu pomocy społecznej skierowano 2 osoby . **Ogółem w ciągu roku w DPS przebywało 9 mieszkańców** naszej gminy (6 mężczyzn i 3 kobiety) za które Ośrodek Pomocy Społecznej ponosił odpłatność . Kwota świadczeń na tę formę opieki wyniosła **178 168 zł.**

Mieszkańcy przebywali w 6 różnych domach pomocy społecznej:

- 1) Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie
- 2) Domu Pomocy Społecznej „Kaszub” w Stawiskach
- 3) Domu Pomocy Społecznej „Mors” w Stegnie
- 4) Domu Pomocy Społecznej w Łosienicach
- 5) Rodzinnym Dom Pomocy w Sierakowicach
- 6) Domu Pomocy Społecznej w Stężycy

5. Schronienie

Schronienie to świadczenie pomocy społecznej w formie usługi kierowanej do osoby bezdomnej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina ma obowiązek udzielenia schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Koszty pomocy w tych formach pokrywane są wyłącznie ze środków własnych gminy.

Schronienia udziela się w noclegowniach, domach dla bezdomnych oraz innych placówkach o podobnym przeznaczeniu.

W roku 2011 pomocy w formie **schronienia udzielono 6 osobom bezdomnym** z 8 bezdomnych mieszkańców gminy. 100% bezdomnych skierowanych do schronisk stanowili mężczyźni w wieku od 47 lat do 65lat. Przebywali oni w następujących schroniskach:

- 1) Schronisku dla Bezdomnych w Kartuzach - Bilowo 1
- 2) Schronisku dla osób bezdomnych w Wielu,
- 3) Domu dla Bezdomnych Wspólnoty „Chleb Życia” w Jankowicach.

Większość z bezdomnych zamieszkujących w 2011 roku w w/w schroniskach nie posiadała żadnych własnych dochodów i korzystała ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Kwota wydatkowanych świadczeń na schronienie wyniosła **21 987zł**.

6. Opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty zasiłku stałego Ośrodek opłacał 71 osobom pobierającym zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegającym obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz 8 osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej.

Osobom, którym opłacano składkę na ubezpieczenie zdrowotne w 2011 roku przyznano **778 świadczeń na łączną kwotę 28 144 zł**, gdzie średnia wartość świadczenia wyniosła 36,17 zł.

III. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SIERAKOWICACH W TYM: REALIZOWANE PROGRAMY MAJĄCE NA CELU WSPARCIE RODZIN POTRZEBUJĄCYCH

1. Dożywianie

W 2011 roku Ośrodek kontynuował realizację **wieloletniego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”**. Program ten zakłada długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia, upowszechnienie zdrowego stylu życia, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz rozwój bazy żywieniowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Pomoc w formie dożywiania realizowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach w szczególności w formie, tj. jedno dania gorącego (obiadu). Ośrodek realizuje to zadanie w drodze decyzji administracyjnej, kierując się następującymi kryteriami dochodowymi:

- 1) dla osoby samotnie gospodarującej – 715,50 zł netto;
- 2) dla rodziny – 526,50 zł netto na osobę w rodzinie.

Rzeczywista liczba osób objętych programem w 2011r. wynosiła co stanowi 7,7% ogólnej liczby mieszkańców gminy Sierakowice. Z posiłków skorzystało 943 osoby, z tego 785 dzieciom przyznano posiłek w drodze decyzji administracyjnej. Dożywianie dzieci odbywało się na terenie 19 placówek (16 szkół, 1 przedszkole i 2 placówki dla dzieci niepełnosprawnych). W ramach programu 816 osób objęta była pomocą w formie zasiłku celowego. Ogólnie na posiłki i zasiłki celowe na zakup posiłków lub żywności w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” **wydatkowano 406 565,04 zł. z czego 80% (tj. 320 000zł.) stanowiła dotacja** , a pozostała część to udział środków własnych w programie. Ponadto z w/w programu rządowego 75 346,43 zł przeznaczono na zakup brakującego sprzętu do punktów żywieniowych, z czego 60 000,00zł stanowiła dotacja a 15 346,43 środki własne.

Poza realizacją rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach realizował na podstawie Uchwały Rady Gminy z dnia 28.08.2007r. **Gminny program profilaktyczno-żywieniowy „ Posiłek dla ucznia”**. Programem objęto dzieci nie kwalifikujące się do programu rządowego. Wydatkowana kwota wynosi **95 674,77 zł**.

2. Realizacja programu „ Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej 2011”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach już od 2003 roku przystępuje do Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD, którego głównym celem jest niesienie pomocy żywnościowej najbiedniejszym osobom w całej Europie. Również w roku 2011 przystąpiono wspólnie z partnerem Ochotniczą Strażą Pożarną w Sierakowicach do programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej 2011” i podjęto współpracę ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Tczewie. W ramach programu, osobom najuboższym z terenu gminy Sierakowice, przekazana została nieodpłatnie żywność m.in. mąka pszenna, kasza, makaron, ryż, kasza jęczmienna z warzywami, płatki kukurydziane, musli, krupnik, kawa zbożowa, herbatniki, chleb chrupki, dania gotowe z kaszą i makaronem, zupa pomidorowa, mleko, mleko w proszku, ser żółty i topiony, masło. Pomoc ta została przekazana w 5-ciu turach dla **106 rodzin czyli 560 osób**. **Ogólnie w 2011 r. rozdysponowano ok. 32,5 tony artykułów spożywczych, których wartość produkcyjna wyniosła ponad 70 tys. zł**, natomiast wartość rynkowa jest znacznie większa od tej kwoty. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach w

ramach współpracy z Bankiem Żywności w Tczewie poniósł jedynie **koszty** transportu 2.597,76 zł i koszty obsługi programu w wys. **3.920 zł.**

W oparciu o wieloletnie doświadczenia związane z przekazywaniem najuboższym mieszkańcom art. spożywczych można stwierdzić, iż ta forma pomocy jest bardzo konieczna i wyczekiwana przez klientów tut. ośrodka. W znacznym stopniu odciąża budżet domowy wielu rodzin borykających się z trudnościami finansowymi.

3. Paczki

Osobom samotnym i rodzinom wielodzietnym w okresie świątecznym udzielona jest pomoc w formie paczek żywnościowych. W organizację tego przedsięwzięcia zaangażowany jest Wójt Gminy Sierakowice szczególnie w zorganizowanie pomocy żywnościowej w postaci wyrobów mięsnych oraz drobiowych. Do akcji włączają się sponsorzy i właściciele sklepów spożywczych umożliwiając pracownikom GOPS organizację zbiórki produktów spożywczych i zabawek i artykułów szkolnych dla dzieci. W 2011r. na Boże Narodzenie paczki otrzymały 124 rodziny, zaś na Wielkanoc 61 rodzin. Ta forma pomocy budzi wielkie zadowolenie wśród podopiecznych Ośrodka.

4. Sprzęt rehabilitacyjny

W 2011r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował pomoc w formie wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego. Zarówno osoby przewlekle chore oraz niepełnosprawne, jak i członkowie rodzin, w których skład wchodzi osoba chora lub niepełnosprawna mają możliwość wypożyczenia z Ośrodka sprzętu rehabilitacyjnego na czas nieokreślony zobowiązując się jednocześnie do zwrotu, gdy przestanie być on potrzebny.

Poniższa tabela przedstawia rodzaj sprzętu wraz z ilością jaką posiada GOPS oraz ilość osób, które z niego skorzystały w 2011 r.

Rodzaj sprzętu (ilość)	Liczba osób, które w 2011 skorzystały ze sprzętu.
Łóżko rehabilitacyjne (13)	25
Wózek inwalidzki (11)	15
Materac przeciwodleżynowy (16)	20
Fotel sanitarny (3)	3
Toaletka (1)	1
Wózek inwalidzki toaletowy (2)	6
Balkonik (9)	6
Balkonik duży (2)	2
Balkonik na kółkach (5)	6
Kule łokciowe (21)	15
Podnośnik (1)	1
Razem:	100

5. Poradnictwo specjalistyczne.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach jako realizator polityki społecznej ukierunkowanej na tworzenie warunków do budowania zintegrowanego i efektywnego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych w 2011r. zapewnił dostęp do poradnictwa specjalistycznego osobom i rodzinom wymagającym takiego wsparcia.

Realizacja poradnictwa specjalistycznego wynika przede wszystkim z zapisu w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, art.46:

„1. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.”

Podstawowym celem realizacji poradnictwa specjalistycznego jest poprawa jakości życia osób zwracających się o pomoc, ich rozwój i optymalizacja poczynań związanych z różnymi aspektami funkcjonowania indywidualnego, grupowego, rodzinnego, zawodowego, itp. Istotą porady jest tworzenie warunków do odzyskania lub uzyskania przez człowieka potrzebującego możliwości samodzielnego rozwiązywania problemu, podjęcia właściwych decyzji i ich realizacji, a także unikania w przyszłości działań, które prowadzą do problematycznej sytuacji życiowej. Mieszkańcy gminy Sierakowice korzystający z poradnictwa psychologa, pedagoga i specjalisty pracy z rodziny są kierowani do specjalistów przez pracowników socjalnych, pedagogów, kuratorów, dzielnicowych, grupy robocze oraz pracownika Interwencji Kryzysowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierakowicach. Są to osoby w przedziale wiekowym od 30 do 50 lat. borykający się z wieloma problemami osobistymi, rodzinnymi takie jak: uzależnienie, bezrobocie, ubóstwo, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, przemoc i często nakładającymi się wzajemnie na siebie. **Ilość osób objętych poradnictwem w 2011r. wynosiła 230 osób w tym: psycholog objął pomocą 55 osób, pedagog 124 osoby, specjalista pracy z rodziną (tylko na przestrzeni 4 miesięcy) 51 osób.**

Strukturę form pomocy udzielonej w ramach poradnictwa specjalistycznego w 2011r. przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Struktura pomocy udzielonej w ramach poradnictwa specjalistycznego .

Obszar pracy	Liczba osób korzystających z pomocy specjalistycznej							
	Konsultacje	Poradn. rodz. i wych.	Diagnoza psych. i pedagog.	Terapia indywid.	Grupa wsparcia Szkoła dla rodziców	Mediacje rodzinne	Interwencje kryzys.	Łącznie
Uzależnienia i współuzależnienia	17	4	8	21	8	6	5	69
Przemoc	7		2	4	1		3	17
Niepełnosprawność i choroby psychiczne	1	2	2	3		1	1	10
Strata bliskiej osoby, rozwód, wypadek				1			2	3
Problemy socjalno – bytowe	3	1	1	2				7
Problemy rodzinne (bezradność, konflikty, niewydolność wych., próby samobójcze)	1	92	2	1	36	7		139

Z powyższych danych wynika że **najliczniejszą grupę osób korzystających z poradnictwa stanowiły osoby borykające się z problemami rodzinnymi takimi jak: bezradność, konflikty, niewydolność wychowawcza.** Drugą pod względem liczebności stanowiły osoby z problemem **uzależnienia i współuzależnienia.** Z myślą o tych osobach i ich rodzinach zostały stworzone warunki do prowadzenia grup wsparcia i „Szkoly dla rodziców”.

W 2011 roku funkcjonowały **2 grupy wsparcia dla ofiar przemocy i osób współuzależnionych,** Grupy wsparcia tworzą osoby z podobnymi problemami. W tym wypadku Specjaliści motywujący do ukonstytuowania się grup, najczęściej kierują do nich osoby, które przepracowały podstawowe mechanizmy destrukcyjnego funkcjonowania i dzielą się własnymi doświadczeniami i metodami rozwiązywania problemów przy pomocy specjalisty. Jest to też forma podtrzymywania współpracy i monitorowania rezultatów terapii prowadzonej przez specjalistę. Na zajęciach z cyklu „**Szkola dla rodziców**” odbywa się doskonalenie kompetencji wychowawczych, zmiana postaw rodzicielskich. Praca z osobami w tej grupie ma charakter warsztatowo-treningowy. W 2011r. odbyło się 5 spotkań, w których uczestniczyło średnio **30 osób.** Z uwagi na duże zainteresowanie rodziców, w roku 2012 spotkania będą kontynuowane.

Istnieją również sytuacje, w których klient korzysta z **jednorazowej konsultacji,** na której uzyskuje niezbędne informacje o dostępnych formach pomocy i wsparcia oraz konkretne wskazówki do postępowania. Z tej formy wsparcia skorzystało **29 osób.**

Porady prawne nie były realizowane przez GOPS. Były jednak dostępne dla mieszkańców gminy Sierakowice. Udzielała je p. mec. Katarzynę Kurkiewicz w Domu Katechetycznym w Sierakowicach. Podopieczni korzystali z bezpłatnego wsparcia doradcy lub prawnika w ramach poradnictwa prawno-obywatelskiego dla mieszkańców powiatu kartuskiego organizowanego przez Kaszubski Uniwersytet Ludowy w Wieżycy z punktem poradnictwa w GOK w Sierakowicach.

Z dotychczasowych doświadczeń w pracy z rodzinami doświadczającymi trudności można powiedzieć że wyraźnie zauważalny jest wzrost zapotrzebowania na pomoc specjalistyczną zwłaszcza w rodzinach dotkniętych przemocą i uzależnieniami. Rośnie w społeczeństwie świadomość niebezpieczeństw i zagrożeń związanych z przemocą oraz wzrasta otwartość klientów do korzystania ze specjalistycznej pomocy. W związku z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i procedurami Niebieskich Kart udzielanie pomocy ofiarom jest bardziej skuteczne i kompleksowe.

6. Interwencja kryzysowa

W 2011r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach prowadzona była w ramach interwencji kryzysowej pomoc osobom, rodzinom doznającym przemocy a także wszystkim poszkodowanym w wyniku zdarzeń traumatycznych takich jak: wypadki, nieuleczalna choroba, śmierć bliskiej osoby, katastrofy, a także będących w kryzysach psychospołecznych. Pomoc ta polega na szybkim udzielaniu wsparcia w radzeniu sobie z aktualnym kryzysem i budowaniu motywacji do pozytywnych zmian.

Ilość osób uwikłanych w przemoc domową objętych działaniami specjalisty:

- Łączna ilość osób korzystających z wsparcia – **168 w tym 35 osób będących ofiarami przemocy.**

– skierowanie osób będącymi sprawcami przemocy do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym – 4

- wsparcie grupowe - 12 spotkań

Na zwiększenie efektywności działań w sytuacjach kryzysowych , poza zintegrowaną współpracą z pracownikami socjalnymi, specjalistami zatrudnionymi w GOPS i innych instytucjach, niewątpliwie duży wpływ stanowi fakt, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest dysponentem lokalu mieszkalnego w Gowidlinie przy ul. Podgórznej 13, przeznaczonego na mieszkanie chronione dla ofiar przemocy jak i dla rodzin w zakresie zdarzeń losowych. Analizując przyczyny udzielenia pomocy mieszkańcom gminy przez GOPS jak też dane z realizacji zadań Zespołu Interdyscyplinarnego wynika że niepokojącym na naszym terenie jest zjawisko przemocy w rodzinie. W szczególnie trudnej sytuacji są matki z dziećmi doznające przemocy. W 2011 r. problemem tym dotkniętych było 35 osób z czego 2 matki z dziećmi w sytuacji nasilonej przemocy zmuszone były opuścić własne mieszkanie i otrzymały, na czas niezbędny do uregulowania ich sytuacji życiowej, wsparcie w postaci umieszczenia ich w lokalu przeznaczonym na mieszkanie chronione. Nadzór nad mieszkaniem sprawuje GOPS jak i ponosi koszty jego utrzymania . W 2011r. Ośrodek wydatkował na utrzymanie mieszkania 1 652,92 zł. z czego 825,08 zł. wydatkowano na energię elektryczną; 664,04 zł. na zakup pościeli, poduszek, kołdry, kocy, ręczników a 163,80zł przeznaczono na pozostałe usługi.

7. Interdyscyplinarna pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Realizując zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej aktywnie uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego przez Wójta Gminy Sierakowice Zarządzeniem nr 57/2011 z dnia 22.06.2011r. oraz w pracach grup roboczych. Kierownik Ośrodka pełniący jednocześnie funkcję Przewodniczącego Zespołu, jak i pracownicy socjalni oraz specjaliści GOPS zabiegają o integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w jego skład oraz innych specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania jakie podejmują polegają w szczególności na:

- diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowaniu działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowaniu interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianiu informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia Pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowaniu działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podstawowym instrumentem podejmowania interwencji w rodzinie, w której dochodzi do przemocy jest Niebieska Karta. Jest to narzędzie, które skutecznie ujawnia przemoc w rodzinie, a później chroni pokrzywdzonych i pozwala podejmować działania wobec sprawcy. Do niedawna prawo do złożenia Niebieskiej Karty mieli tylko policjanci i pracownicy socjalni. Po wejściu w życie Rozporządzenia RM z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta mogą to zrobić również lekarze, pedagodzy, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wystarczy podejrzenie, że osoba dorosła lub dziecko została dotknięta przemocą w rodzinie i wypełnia się specjalny formularz, który zostaje skierowany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej W Sierakowicach. Zostaje powołana wtedy grupa robocza, która zajmuje się konkretnym przypadkiem. Ilość wypełnionych Niebieskich Kart w 2011r. przez Komisariat Policji wyniosła 49, przez GOPS 21 . Od chwili rozpoczęcia pracy przez powołany Zespół Interdyscyplinarny odbyły się 4 posiedzenia zespołu i 24 posiedzeń grup roboczych.

Dzięki szeroko rozwiniętej ofercie specjalistów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach – członkowie grupy posiadają narzędzia do podejmowania działań pomocowych na rzecz rodziny. Należy jednak podkreślić że koordynatorzy grup, którymi są przede wszystkim pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach z uwagi na powierzenie Ośrodkowi obsługi techniczno-organizacyjnej pracownicy socjalni zajmują się korespondencją, pisaniem protokołów i kompletowaniem akt. Odbywa się to kosztem czasu pracy pracowników socjalnych zatrudnionych do realizacji statutowych zadań pomocy społecznej. Obciążenie to powoduje zagrożenie wystąpienia zaniedbań w realizacji podstawowych obowiązków służbowych przez pracowników socjalnych w tym pracy socjalnej.

8. Praca socjalna

Praca socjalna stanowi niepieniężne świadczenie z pomocy społecznej, które przysługuje osobom i rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej bez względu na poziom posiadanych dochodów. Jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu odzyskiwanie przez osoby i rodziny zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Realizowana jest przez pracowników socjalnych Ośrodka którzy przy współpracy z innymi podmiotami dążą do rozwijania u swoich podopiecznych postawy aktywnej, odpowiedzialnej i partnerskiej, a w konsekwencji do poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Priorytetem w pracy socjalnej jest szybka i poprawna diagnoza sytuacji osoby, rodziny, środowiska, określająca źródła dysfunkcjonalności. Następnie zdefiniowanie i opisanie problemu, ustalenie celów jakie należy osiągnąć i oraz sposobów rozwiązania trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Skuteczna realizacja pracy socjalnej wymaga porozumienia i wspólnych działań klienta i pracownika socjalnego. Pracownik socjalny –

moderator współdziałania – pełni rolę stratega, obserwatora, analityka, doradcy, a często także opiekuna, Posiada umiejętność kierowania wspólną analizą kryzysu lub porażki rodziny, rozpoczynając tym samym modyfikację działań w celu osiągnięcia pożądaných zmian. Rezultatem pracy socjalnej jest przede wszystkim aktywizacja klientów pomocy społecznej.

W 2011r. pracą socjalną objęto 207 rodzin (937 osób w rodzinach). 204 rodzinom praca socjalna udzielana była jednocześnie ze świadczeniami pieniężnymi i w naturze. Pozostałym 3 rodzinom świadczone pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej.

Praca socjalna obejmowała w roku 2011 następujące zagadnienia:

- poprawa warunków materialnych poprzez wskazywanie możliwości wykorzystania własnych uprawnień i udzielanie pomocy w ich uzyskaniu (uzyskanie zasiłków pielęgnacyjnych, dodatków mieszkaniowych, świadczeń emerytalno-rentowych, pomoc w uzyskaniu dofinansowania ze środków PFRON dla osoby niepełnosprawnej itp.)
- poprawa warunków mieszkaniowych poprzez wskazywanie możliwości i pomoc w spełnieniu formalności związanych m.in. z zamianą mieszkania, uzyskaniem lokalu socjalnego itp.
- poprawa stanu zdrowia poprzez m.in. zamawianie lekarskich i pielęgnarskich wizyt domowych, pomocy w uzyskaniu miejsc w Domach Pomocy Społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych, szpitalnych oddziałach leczenia odwykowego lub innych placówek odwykowych.
- zagwarantowanie osobom starszym i niepełnosprawnym opieki poprzez m.in. interwencje u członków rodziny, pomoc w zorganizowaniu prywatnych usług opiekuńczych itp.
- poprawa relacji między członkami rodziny poprzez m.in. mediacje w sprawach konfliktów rodzinnych, organizację dostępu do poradnictwa specjalistycznego, współpracę z policją i kuratorami sądowymi itp.
- zapewnienie dzieciom zorganizowanego wypoczynku letniego, udziału w biesiadzie integracyjnej
- działania integrujące osoby starsze – zorganizowanie „Dnia Seniora” oraz motywowanie do udziału w obchodach tego Dnia i innych wydarzeniach realizowanych w gminie na rzecz mieszkańców,
- wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną z uwagi na podejrzenie niewłaściwego sprawowania przez rodziców władzy rodzicielskiej i opieki nad dziećmi
- organizowanie interwencji służby zdrowia i innych służb w sprawach osób, i rodzin w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia (np. zaniedbania zdrowotne dzieci, brak zgody na zabezpieczenie schronienia w okresie silnych mrozów, stan upojenia alkoholowego rodziców wychowujących małe dzieci itp.)
- załatwianie formalności związanych z leczeniem szpitalnym osób, których stan zagraża ich zdrowiu lub życiu, a które dobrowolnie nie poddają się leczeniu specjalistycznemu
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie dowodu osobistego, uzyskanie dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, świadczeń emerytalno – rentowych,
- udzielanie poradnictwa i organizowanie poradnictwa specjalistycznego, informowanie o możliwościach uzyskania lub kierowanie do poradnictwa specjalistycznego w GOPS, poradni psychologiczno-pedagogicznej, CIK lub w innych podmiotach (PCPR, PUP, organizacje pozarządowe itp.)

- kierowanie do udziału i wnioskowanie o przyjęcie do projektów realizowanych przez PUP, PCPR współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej skierowana była na poprawienie zdolności do samodzielnego działania podopiecznych. Uaktywnienie osób i rodzin miało na celu rozwijanie poczucia własnej wartości oraz poprawę funkcjonowania w środowisku lokalnym, a także dążenie do wykorzystywania możliwości drzemących w ludziach. Podopiecznych w zależności od wieku, stanu zdrowia i problemów którymi są dotknięci, motywowano do włączania się w działania aktywizujące społeczność lokalną, podjęcia zatrudnienia, podniesienia kwalifikacji poprzez uczestniczenie w kursach, szkoleniach a także kontynuowania nauki.

9. Aktywizacja i integracja społeczna podopiecznych GOPS w tym osób bezrobotnych i niepełnosprawnych

Zakres problemów w stosunku do ilości wnioskodawców dowodzi, iż wielokrotnie powtarzającym się zjawiskiem jest złożoność trudności życiowych. Ponadto często jeden problem skutkuje pojawieniem się następnego. Świadczyć o tym może sytuacja, kiedy klienci zgłaszają np. problem ubóstwa jednocześnie z brakiem pracy przy czym w trakcie wywiadu środowiskowego na jaw wychodzi również uzależnienie od alkoholu, które w konsekwencji prowadzi zwykle do ich wykluczenia społecznego. Często konsekwencją długotrwałego bezrobocia i nakładających się na nie problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu, problemów zdrowotnych w tym wynikających z niepełnosprawności jest obniżenie lub całkowity brak motywacji do działania. W 2011r. zjawisko braku motywacji do podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji klienta, a także wciąż występująca niechęć do podjęcia współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej była problemem z którym najbardziej borykali się pracownicy socjalni. Często bywało tak, że klienci spodziewali się od pracowników socjalnych bezwarunkowej pomocy w uzyskaniu środków finansowych, nie wymagając od siebie pracy nad poprawą własnej sytuacji.

W przypadku jednak osób wyrażających chęć współpracy z ośrodkiem istniała możliwość skorzystania z różnych form wsparcia począwszy od pomocy psychologa, specjalisty do spraw rodziny, pedagoga czy też specjalisty w zakresie pomocy ofiarom przemocy poprzez udział w różnych grupach wsparcia, szkoleniach i zajęciach reintegracji zawodowej i społecznej realizowanej w ramach współpracy GOPS w Sierakowicach z innymi instytucjami. W ramach tej współpracy podopieczni uczestniczyli :

- w zajęciach reintegracji zawodowej i społecznej w CIS w Garczu – 10 osób
- w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Chmielnie - 9 osób
- w Środowiskowym Domu Samopomocy w Chmielnie - 6 osób
- w projekcie „Akademia Aktywności” realizowanym przez PCPR w Kartuzach -28 osób
- w projektach realizowanych przez PUP w Kartuzach
 - a) „ Udany start w dorosłe życie” - 3osoby
 - b) „ Rozwój osobisty Twoją inwestycją” -18 osób
 - c) „ Przedsiębiorcza wieś” – 9 osób

Uczestnicy CIS w Garczu brali udział w zorganizowanych praktykach i stażach zawodowych, w zajęciach terapeutycznych, zajęciach z zakresu prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej lub spółdzielni socjalnej, objęci byli różnymi działaniami z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej. Ponadto uczestniczyli w grupach samopomocowych oraz grupach wsparcia, korzystali także z indywidualnych konsultacji z psychologiem lub terapeutą. Jako uczestnicy CIS pracowali w grupach edukacyjnych, a także brali udział w różnych warsztatach takich jak ćwiczenia komputerowe, gdzie osoby miały możliwość nabycia umiejętności z zakresu obsługi komputera, przygotowania na komputerze CV oraz listu motywacyjnego, poruszania się po sieci, w tym wyszukiwania odpowiednich ofert pracy w Internecie, a także informacji o ewentualnych pracodawcach. Ponadto ww. osoby brały udział w zajęciach gastronomicznych, które dały uczestnikom możliwość nabycia wiedzy i doświadczenia jak szybko i efektywnie przyrządzić potrawy. Oprócz tego uzyskały informacje o zasadach pracy w placówkach gastronomicznych. Uczestnicy CIS mieli możliwość zapoznania się z tematyką pracy z zakresu opieki nad osobą zależną tj. opieką nad osobami starszymi, chorymi, niepełnosprawnymi i dziećmi m.in. jak przeprowadzać czynności higieniczne, jak zorganizować czas wolny dziecku. Ww. mieli także możliwość skorzystania z kursu obsługi kasy fiskalnej, kursu wizażu i stylizacji, a także mogli uczestniczyć w szkoleniu z zakresu edukacji finansowej i zarządzania długiem (zapoznanie się zasadami racjonalnego gospodarowania niewielkimi zasobami pieniężnymi oraz korzystania z instrumentów odpowiednich usług bankowych). Uczestnicy mieli możliwość uzyskania wiedzy na temat pielęgnacji terenów zielonych, mogli nabyć też umiejętności samodzielnego przygotowywania dekoracji okolicznościowych i ozdób świątecznych.

Podstawą prawną umożliwiającą funkcjonowanie CIS jest ustawa o zatrudnieniu socjalnym z 13 czerwca 2003 r. (Dz. U. Nr122, poz.1143 z dnia 14 lipca 2003).

Na podstawie przepisów uczestnikowi Centrum przysługuje nieodpłatnie jeden posiłek dziennie, środki ochrony indywidualnej, ubezpieczenie z tytułu wypadków lub chorób zawodowych, ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz świadczenie integracyjne w wysokości:

- 50 % zasiłku dla bezrobotnych (w pierwszym miesiącu – „okresie próbnym”)
- 100 % zasiłku dla bezrobotnych (w kolejnych miesiącach – „okresie właściwym”).

Najważniejszym jednak zyskiem płynącym z uczestnictwa jest możliwość powrotu na rynek pracy na zasadach tzw. zatrudnienia wspieranego. Po zakończeniu uczestnictwa w CIS powiatowy urząd pracy kieruje uczestnika do pracy u pracodawcy lub w CIS; uczestnik może też założyć własną działalność gospodarczą bądź spółdzielnię socjalną. Pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego pracownika przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy. W zamian otrzymuje ze środków funduszu pracy częściową refundację wynagrodzeń.

Efekty uczestnictwa w zajęciach reintegracji zawodowej i społecznej szczególnie te, które związane są z powrotem na rynek pracy pojawiają się najczęściej w latach następnych. Powrót na rynek pracy jest procesem trudnym i wymaga długofalowych działań stąd też podopieczni są po zakończeniu programu wspierani przez specjalistów GOPS w celu podtrzymywania umiejętności nabytych w CIS.

Uczestnicy WTZ mogli korzystać z indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych z uwzględnieniem zaleceń i orzeczeń lekarskich. Poprzez ćwiczenia uczestnicy poprawiają swoją kondycję fizyczną, każdego dnia zajęcia poprzedzone są zajęciami rehabilitacyjnymi. Na ww. zajęciach nacisk kładziony jest na gry ruchowe, dzięki którym uczestnicy poprawiają swoją koordynację ruchową. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Chmielnie są placówką dziennego pobytu, głównym założeniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Podejmowane działania mają za zadanie przygotowanie osób niepełnosprawnych do samodzielnego pełnienia ról społecznych, nabycia umiejętności poruszania się w różnych płaszczyznach życia. Uczestnicy WTZ mają do dyspozycji kilka pracowni m.in. pracownię gospodarstwa domowego, pracownię witrażu, pracownię komputerową, pracownię technik różnych.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Chmielnie jest domem dziennego pobytu przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jest on komórką organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chmielnie. Przyjęcie do ośrodka odbywa się za zgodą uczestnika na podstawie decyzji administracyjnej kierownika GOPS w oparciu o właściwą dokumentację tj. wywiad środowiskowy i orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenie lekarskie od lekarza rodzinnego i lekarza psychiatrii lub neurologa.

Uczestnicy w 2011 roku mieli możliwość wyjazdu do kina, a także na wycieczki do Parku Oliwskiego w Gdańsku, Wieżycy, Kościerzyny i Węsior. Ponadto ŚDS zorganizował dla swoich podopiecznych bal karnawałowy w Domu Kultury w Chmielnie. Niepełnosprawni mieli także możliwość uczestniczenia w Jarmarku Folklorystycznym, w turniejach sportowych, spotkaniach dla osób niepełnosprawnych oraz w turnusie rehabilitacyjnym. Program pracy z podopiecznymi ŚDS obejmuje zajęcia dotyczące przestrzegania zasad higieny osobistej, porządku, wpajania nawyku używania form grzecznościowych, rozwijania samodzielności, nawiązywania kontaktów z innymi, nauka przygotowywania posiłków, wyszywania, haftowania. Prowadzone są również zajęcia plastyczne, komputerowe, a także muzykoterapia. Bardzo ważne dla zachowania sprawności są prowadzone ćwiczenia z użyciem sprzętu rehabilitacyjnego.

Projekt „Akademia Aktywności” to projekt realizowany przez PCPR w Kartuzach, którego celem głównym jest zwiększenie szans na zatrudnienie poprzez podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych 85 kobiet i 50 mężczyzn z powiatu kartuskiego zagrożonych wykluczeniem w latach 2012-2013. Realizowane działania w ramach projektu to min. indywidualne programy usamodzielnienia, programy na wsparcie integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz programów aktywności lokalnej. Na 28 osób uczestniczących w projekcie mieszkańców gminy Sierakowice 7 osób objętych była Indywidualnym Programem Usamodzielnienia (wychowankowie z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych) 16 osób –korzystało z Programu Aktywności Lokalnej 5 osób – objęto Program wsparcia integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Programy realizowane przez PUP w Kartuzach:

„**Udany start w dorosłe życie**” – program miał na celu nabycie lub umocnienie aktywnej postawy społecznej i zawodowej wśród młodych osób z terenu powiatu kartuskiego zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia lub niepełnosprawności.

„**Rozwój osobisty Twoją inwestycją**” - program miał na celu podniesienie poziomu aktywności zawodowej i zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych z powiatu kartuskiego. W ramach projektu realizowane były w 2011 roku staże, szkolenia zawodowe.

„**Przedsiębiorcza wieś**” - program miał na celu ograniczenie zjawiska bezrobocia poprzez umożliwienia osobom bezrobotnym założenie działalności gospodarczej poprzez szkolenia z zakresu przedsiębiorczości i dotacje na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

IV. SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2011 r. Z DZIAŁU “OPIEKA SPOŁECZNA”

Ogólna suma zaplanowanych wydatków w dziale “Opieka Społeczna” w 2011 r. wyniosła 2.968.160,00 zł, natomiast rzeczywiście wykorzystano 2.909.218,83 zł, co stanowi 98 % planu.

Saldo niewykorzystanych środków w kwocie 58.941,17 zł składało się z następujących pozycji:

- 855,61 zł składki na ubezpieczenia zdrowotne podopiecznych, w tym:
 - 684,49 zł – 80 % niewykorzystanej dotacji,
 - 171,12 zł – 20 % środki własne,
- 1.346,74 zł pomoc społeczna, w tym zasiłki celowe w kwocie 1.314,43 zł oraz opłata za pobyt w DPS - 32,31 zł,
- 3,38 zł dodatki mieszkaniowe,
- 6.926,84 zł zasiłki stałe, w tym:
 - 6.821,47 zł – 80 % niewykorzystanej dotacji,
 - 105,37 zł – 20 % środki własne,
- 35.961,20 zł GOPS,
- 37,08 zł mieszkanie chronione,
- 8.657,04 zł usługi opiekuńcze,
- 5.153,28 zł pozostała działalność.

Zobowiązania na dzień 31.12.2011 r. wyniosły 107.798,06 zł, w tym wymagalnych brak.

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Na zadanie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zaplanowano 360,00 zł, środki w całości zostały wykorzystane na zakup fotelików do przewozu dzieci.

2. Pomoc społeczna

Na świadczenia socjalne klientów z zadań własnych zaplanowano ogółem 1.008.000,00 zł, a wykorzystano 998.870,81 zł, co stanowi 99 %. W ramach tych środków z pomocy skorzystało 675 rodzin.

1) Na zadania własne z budżetu gminy zaplanowano 625.600,00 zł, a na zadania własne obowiązkowe z dotacji celowej zaplanowano 25.000,00 zł, co daje łącznie 650.600,00 zł. Z tej kwoty wydatkowano 649.253,26 zł. Środki zostały przeznaczone na zasiłki celowe, okresowe, pomoc w naturze, opłaty za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej, pomoc dla rodzin na skutek zdarzeń losowych oraz inne konieczne świadczenia wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

2) Zgodnie ze zmianą do ustawy o pomocy społecznej z dn. 23.01.2009 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 753 ze zm.) wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne z dniem 01.08.2009 r. zostało zadaniem własnym gminy, które w 2011 r. w 80 % finansowane było z dotacji, natomiast pozostałe 20 % to środki własne. Łącznie na to zadanie zaplanowano 357.400,00 zł, a wydatkowano 349.617,55 zł, z czego 279.694,04 zł to środki z dotacji, natomiast 69.923,51 zł środki własne.

3. Dodatki mieszkaniowe

Na dodatki mieszkaniowe dla indywidualnych wnioskodawców jak i zarządców zaplanowano 156.840,00 zł, wydatkowano 156.836,62 zł, czyli 100 %.

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Ogółem na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zaplanowano 944.460,00 zł, a wydatkowano 908.498,80 zł, co stanowi 96 %. W kwocie tej ujęta jest dotacja w wysokości 107.970,00 zł przyznana w 2011 r. na utrzymanie ośrodka i wypłatę dodatków dla pracowników socjalnych.

1. Na świadczenia dla pracowników wynikające z przepisów bhp – zaplanowano 5.300,00 zł, a wydano 5.272,29 zł.
2. 707.450,00 zł przeznaczono na płace i pochodne z czego wydatkowano 692.319,20 zł.
3. Na zakup materiałów zaplanowano 85.600,00 zł – wydatkowano 79.104,09 zł. Z kwoty tej opłacono: olej opałowy do ogrzewania budynku GOPS, paliwo do samochodów służbowych, materiały biurowe, druki, tonery, akcesoria i programy komputerowe, szafy metalowe, meble, wyposażenie itp.
4. Energia elektryczna – zaplanowano 10.800,00 zł – wydano 9.196,57 zł.
5. Na usługi remontowe zaplanowano 4.000,00 zł, a wydatkowano 2.830,23 zł.
6. Na okresowe badania medyczne pracowników zaplanowano 500,00 zł, z czego wydano 495,50 zł.
7. 56.000,00 zł przeznaczono na pozostałe usługi, a wydatkowano 50.120,25 zł. Środki te

zostały wykorzystane na prowizje za prowadzenie rachunku bankowego, opłaty pocztowe, usługi radcy prawnego, usługi informatyczne, monitorowanie systemu alarmowego, opłata za dostęp online do portalu prawnego, opieka autorska nad programem księgowym, częściowy zwrot kosztów opłaty czesnego za studia pracowników oraz inne usługi eksploatacyjne.

8. Na zakup usług dostępu do sieci internetu zaplanowano 2.000,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 1.410,94 zł.
9. 4.000,00 zł przeznaczono na opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej, a wydatkowano 3.434,95 zł.
10. Na opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej zaplanowano kwotę 2.500,00 zł i wydano na ten cel 1.882,07 zł.
11. Na podróże służbowe zaplanowano 8.100,00 zł, z czego zostało wydane 7.517,26 zł z przeznaczeniem na delegacje służbowe pracowników i ryczałt na samochód prywatny wykorzystany do celów służbowych oraz częściowy zwrot kosztów dojazdu na studia pracowników.
12. 6.500,00 zł zaplanowano na różne opłaty, a wydatkowano 6.382,05 zł na ubezpieczenie komputerów, samochodów itp.
13. Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – zaplanowano 17.510,00 zł. Środki w kwocie 17.502,88 zł przelano na rachunek funduszu socjalnego.
14. 4.000,00 zł zaplanowano na szkolenia pracowników, wydano kwotę 2.913,72 zł.
15. Na usługi inwestycyjne zaplanowano 30.200,00 zł, z czego wydano 28.116,80 zł na zakup zestawów komputerowych, drukarek, serwera oraz centrali telefonicznej.

5. Mieszkanie chronione

Na utrzymanie mieszkania chronionego zaplanowano 1.690,00 zł, z czego wydatkowano na ten cel 1.652,92 zł.

1. Na zakup materiałów zaplanowano 670,00 zł – wydatkowano 664,04 zł na zakup pościeli, poduszek, kołdry, kocy, ręczników do mieszkania chronionego.
2. Na energię elektryczną zaplanowano 850,00 zł – wydano 825,08 zł.
3. 170,00 zł zaplanowano na pozostałe usługi, a wydano kwotę 163,80 zł.

6. Usługi opiekuńcze

Ogólny plan wydatków na usługi opiekuńcze wynosi 210.510,00 zł, a wydatkowano 201.852,96 zł, czyli 96 %.

1. Na świadczenia dla pracowników wynikające z przepisów bhp – zaplanowano 2.900,00 zł i wydatkowano 2.891,93 zł.
2. Płace i pochodne zaplanowano w wysokości 201.010,00 zł, a wydano 192.540,82 zł.
3. Usługi medyczne – zaplanowano 100,00 zł – wydano 61,00 zł.
4. Na podróże służbowe przeznaczono 1.000,00 zł, z czego wydatkowano 889,56 zł na

- dojazdy opiekunek środowiskowych do chorych podopiecznych.
5. Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – zaplanowano 5.500,00 zł. Środki w kwocie 5.469,65 zł przelano na rachunek funduszu socjalnego.

7. Pozostała działalność

1. Na program rządowy “Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” zaplanowano kwotę 406.600,00 zł. Wydatkowano na ten cel 406.565,04 zł, z czego 80 %, czyli 320.000,00 zł stanowiła dotacja, a pozostała część to udział środków własnych w programie. Całość kwoty przeznaczono na posiłki dla uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach na terenie tut. Gminy oraz na zasiłki celowe na zakup posiłków lub żywności.

2. 95.700,00 zł zostały przeznaczone na Gminny program profilaktyczno-żywnościowy „Posiłek dla ucznia”, z czego wydatkowano kwotę 95.674,77 zł.

3. Na świadczenia materialne w pozostałej działalności zaplanowano ogólnie kwotę 135.000,00 zł, a wydano 129.972,95 zł, w tym:

- 75.346,43 zł przeznaczono na zakup brakującego sprzętu do punktów żywieniowych z programu rządowego “Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, z czego 60.000,00 zł stanowiła dotacja, a 15.346,43 zł to środki własne.
- 54.626,52 zł wydano na organizację „Dnia Seniora” dla osób w podeszłym wieku z naszej gminy /w tym 1.200,00 zł dotacji z Rad Sołeckich/. Zakupiono również mięso, artykuły spożywcze i słodyczne z przeznaczeniem na paczki świąteczne dla najbardziej potrzebujących rodzin. W tej kwocie zostały także ujęte wydatki na kule inwalidzkie, materace przeciwodleżynowe i łóżka rehabilitacyjne udostępniane ludziom chorym z terenu naszej Gminy.

4. 9.000,00 zł zaplanowano na pozostałe usługi, z czego wydano kwotę 8.933,96 zł z przeznaczeniem na konsumpcję i występ artystyczny na Dzień Seniora w Sierakowicach, przewóz dzieci na biesiadę integracyjną oraz za transport żywności z Banku Żywności w Tczewie (5 dostaw).

V. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2012

Rok 2012 będzie kontynuacją realizowanych zadań wynikających z ustaw, prowadzonych innych działań mających wpływ na poprawę sytuacji życiowej mieszkańców gminy Sierakowice a także tworzeniem nowych pomysłów w dążeniu do rozwiązywania problemów społecznych, które są konieczne, aby pomoc świadczona klientom pomocy społecznej była produktywna i nowoczesna.

Nie mniej jednak dla efektywnej realizacji zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach niezbędne jest ponadto:

- dostosowanie do aktualnych zadań struktury organizacyjnej Ośrodka
- prawne umocowanie GOPS do realizacji zadań wynikających z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)
- opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny
- budowanie kompleksowego i spójnego systemu wspierania rodziny oraz opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez działania asystentów rodziny
- prowadzenie specjalistycznego wsparcia prawnego, rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego, i terapeutycznego na rzecz rodzin objętych pomocą GOPS oraz zagrożonych kryzysem
- zwiększenie efektywności pracy poprzez wdrożenie zmian organizacyjnych,
- wykorzystywanie wszystkich metod i narzędzi pracy pracownika socjalnego oraz organizację szkoleń dla pracowników - opracowanie i realizacja projektu „Wolontariat przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej” w celu zwiększenia efektywności, jakości i zakresu usług z udziałem Społeczności
- rozwój grup wsparcia w tym dla osób pozostających bez pracy, mających problemy z pełnieniem ról społecznych, nie posiadających umiejętności aktywnego poszukiwania zatrudnienia
- kontynuacja realizacji Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, oraz Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD
- zabezpieczenie środków finansowych w wysokości odpowiadającej potrzebom wynikającym z realizacji nałożonych na GOPS zadań.